

بررسی و اولویت‌بندی عوامل تعامل‌پذیری بین اعضا زنجیره تأمین تولید پارچه‌های گردباف

تهیه و تنظیم: محمد احسان مومنی هروی^۱ | امیررضا مومنی هروی^۱ | سعید خیاط مقدم^۱ | رامین عبقری^۲

۱- مقدمه

شرکت‌ها با نوسانات شدید تقاضا مواجه می‌شوند. این نوسانات به تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان در سطوح مختلف صنعت و زنجیره‌های ارزش منتقل می‌شود. تحت چنین شرایطی شرکتها باید هزینه‌ها را به هر نحو ممکن کاهش دهند. تعاریف مختلفی از تعامل‌پذیری ارائه شده است. شارما و پانیگراهی، تعامل‌پذیری را استعداد و توانایی سیستمها و سازمانهای گوناگون برای کار با یکدیگر تعریف نموده‌اند

اگر سیستم‌های سازمانی مورد استفاده کارا نبوده و مشکلات ارتباطی و خودکارسازی را تجربه کنند، ممکن است نتوان نوآوری را شناسایی نمود. در این بین، تعامل‌پذیری سازمان حیطة مهمی در پژوهش‌های جدید ایجاد کرده است تا رقابت‌پذیری و رشد سازمانها را تضمین نماید

کورنو و همکاران، در پژوهشی به بررسی روش ارزیابی تعامل‌پذیری برای پشتیبانی از توسعه فرآیندهای فنی در شرکتهای بزرگ مقایسه‌ای میان روش‌های ارزیابی موجود انجام دادند

۲- روش تحقیق:

در این پژوهش، روش تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت، یک پژوهش توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری شامل اساتید دانشگاه، کارشناسان و خبرگان تولید پارچه گردباف که سابقه فعالیت آنها بالاتر از ۱۰ سال است، بودند.

جهت گردآوری داده‌ها از مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی استفاده گردید.

بررسی اطلاعات به صورت میدانی با مصاحبه با متخصصان و کارشناسان و پرسشنامه‌های ساختاریافته (مقیاسات زوجی) انجام گرفت.

چکیده

بهره‌گیری از رویکردهای تعامل‌پذیری، عامل کلیدی برای همکاری موفق بین شرکتهای در تضمین اهداف سازمانی است. در تحقیق حاضر به منظور اولویت‌بندی عوامل تعامل‌پذیری بین اعضا زنجیره تأمین تولید پارچه گردباف از پرسشنامه مقایسات زوجی تکنیک تحلیل سلسله مراتبی (AHP) و نرم‌افزار Choice Expert استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که به ترتیب معیارهای تعامل‌پذیری فرآیندی ضریب اهمیت ۰/۲۹۹، تعامل‌پذیری مفهومی با ضریب اهمیت ۰/۲۶۱، تعامل‌پذیری سیستم اطلاعاتی و ارتباطی ضریب اهمیت ۰/۲۲۴، تعامل‌پذیری فرهنگی ضریب اهمیت ۰/۱۲۹ و تعامل‌پذیری شبکه همکاری ضریب اهمیت ۰/۰۸۷ را کسب نمودند. در واقع، داشتن استانداردهای مشترک و همسو بودن اهداف راهبردی سازمانها، داشتن فرآیندهای مشترک شفاف، تشابه و همخوانی ساختارهای سازمانی و تعریف اختیارات و مسئولیت‌های مشترک، مهمترین مولفه‌های مؤثر تعامل‌پذیری بین اعضا زنجیره تأمین کارخانجات تولید پارچه گردباف را تشکیل می‌دهند.

۳- تعیین ساختار سلسله مراتبی مدل تحقیق:

در این مرحله ابتدا با مطالعه ادبیات پژوهش، فهرستی از شاخص‌ها شناسایی شد. اطلاعات جامعه آماری توسط پرسشنامه‌های تکمیل شده جمع‌آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. جدول ۱ ساختار سلسله مراتبی عوامل مؤثر بر تعامل‌پذیری بین اعضا زنجیره تأمین تولید پارچه‌های گردباف را نشان میدهد.

نتایج تجزیه و تحلیل مقایسات زوجی نشان داد که معیار تعامل‌پذیری فرآیندی بیشترین اهمیت و اولویت و معیار تعامل‌پذیری شبکه همکاری کمترین اهمیت و اولویت را به عنوان عوامل مؤثر تعامل‌پذیری بین اعضا زنجیره تأمین تولید پارچه گردباف را بدست آوردند.

۵- تعیین وزن شاخص‌های فرعی مؤثر بر تعامل‌پذیری بین اعضا زنجیره تأمین تولید پارچه‌های گردباف:

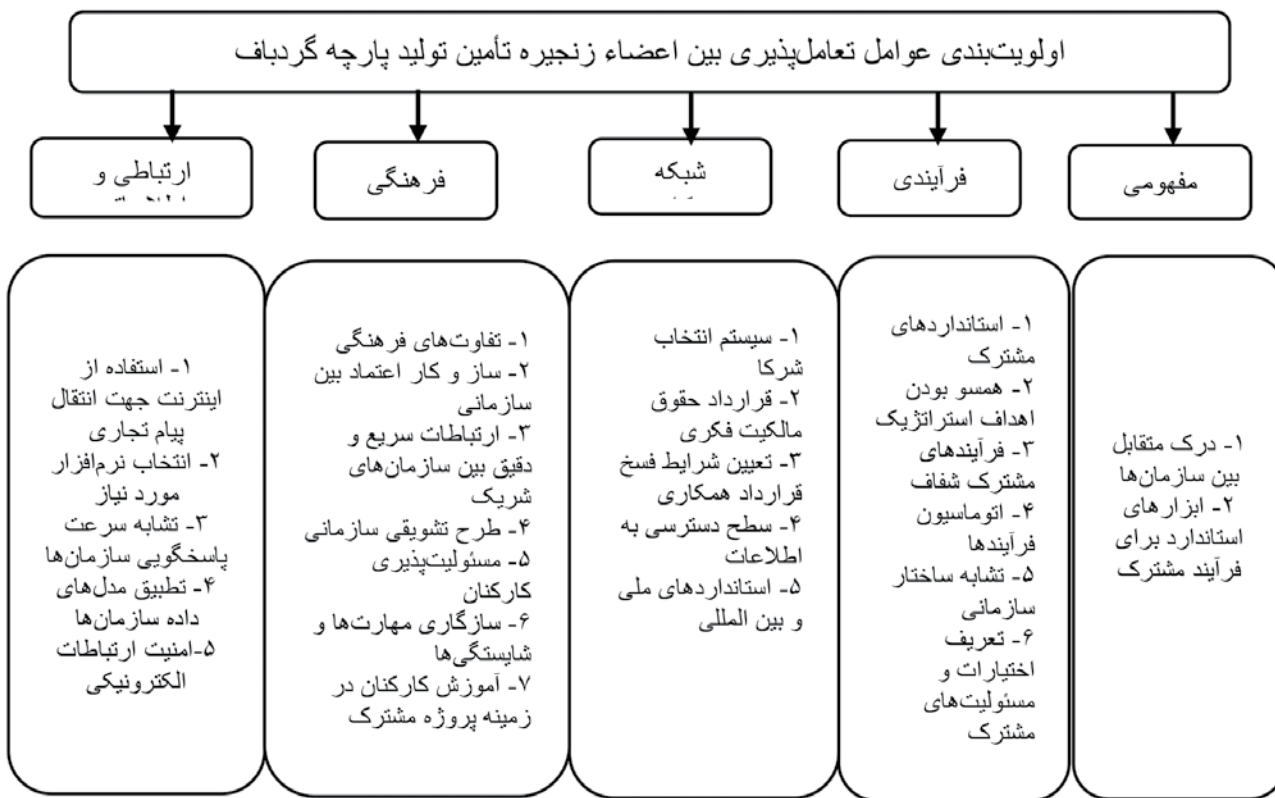
در این بخش وزن شاخص‌های فرعی پژوهش به دست آمده و ضمن مشخص شدن تأثیرگذارترین شاخص‌ها در هر بعد، زیر معیارها رتبه‌بندی می‌گردند. نتایج حاصل از ماتریس مقایسات زوجی و اولویت‌بندی ابعاد تأثیرگذار هر عامل در شکل‌های ۱ تا ۵ نشان داده شده است.

۶- نتیجه‌گیری

در این پژوهش پنج عامل تعامل‌پذیری مفهومی، تعامل‌پذیری فرآیندی، تعامل‌پذیری شبکه همکاری، تعامل‌پذیری فرهنگی و تعامل‌پذیری سیستم اطلاعاتی و ارتباطی به عنوان مهمترین عوامل مؤثر تعامل‌پذیری بین

۴- ماتریس مقایسات زوجی معیارهای اصلی مؤثر بر تعامل‌پذیری بین اعضا زنجیره تأمین تولید پارچه‌های گردباف

به منظور ارزیابی و اولویت‌بندی عوامل تعامل‌پذیری بین اعضا زنجیره تأمین تولید پارچه گردباف از تکنیک تحلیل سلسله مراتبی (AHP) استفاده گردید. جهت انجام مقایسات زوجی بر اساس وزن‌های به‌دست آمده از نرم‌افزار Expert Choice استفاده گردید. جدول ۲، ماتریس مقایسات زوجی معیارهای اصلی تعامل‌پذیری بین اعضا زنجیره تأمین تولید پارچه گردباف را نشان می‌دهد.

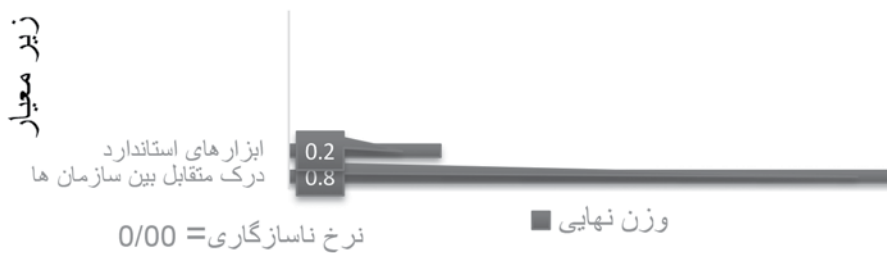

اعضاء زنجیره تأمین تولید پارچه گردباف تعیین شدند. نتایج تجزیه و تحلیل مقایسات آورده شد.

زوجی نشان داد که معیار تعامل پذیری فرآیندی بیشترین اهمیت و اولویت را به عنوان عوامل مؤثر تعامل پذیری بین اعضاء زنجیره تأمین تولید پارچه گردباف را به دست

جدول ۲: ماتریس مقایسات زوجی معیارهای اصلی مؤثر بر تعامل پذیری بین اعضاء زنجیره تأمین تولید پارچه گردباف (نرخ ناسازگاری ۰/۰۵)

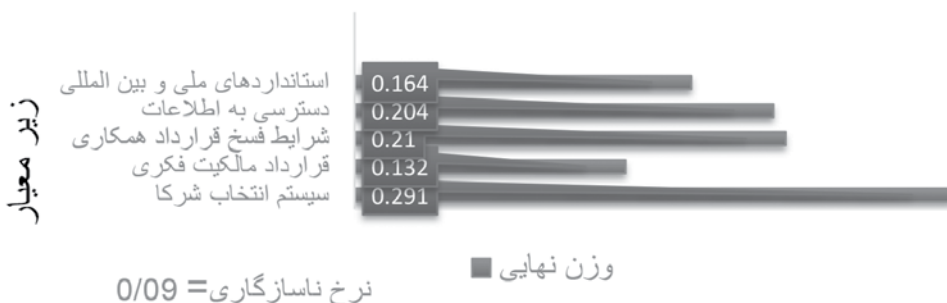
معیارها	مفهومی	فرآیندی	شبکه همکاری	فرهنگی	سیستم اطلاعاتی و ارتباطی	وزن نهایی
مفهومی	۱	۰/۵	۴	۳	۱	۰/۲۶۱
فرآیندی		۱	۳	۲	۱	۰/۲۹۹
شبکه همکاری			۱	۱	۱	۰/۰۸۷
فرهنگی				۱	۰/۳۳	۰/۱۲۹
سیستم اطلاعاتی و ارتباطی					۱	۰/۲۲۴

شکل ۱: اولویت بندی ابعاد تاثیرگذار عامل مفهومی

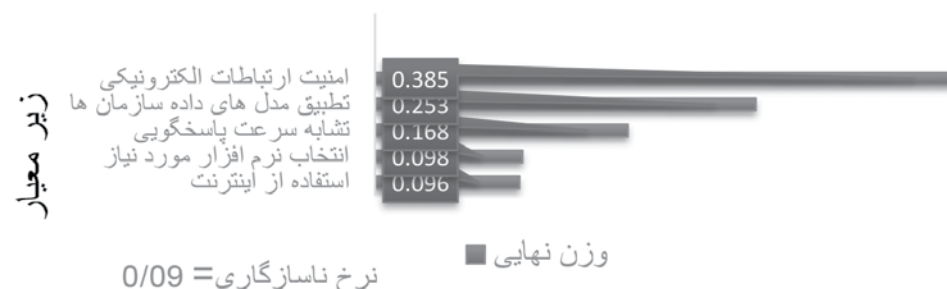
شکل ۲: اولویت بندی ابعاد تاثیرگذار عامل فرآیندی

شکل ۳: اولویت بندی ابعاد تاثیرگذار عامل شبکه همکاری

شکل ۴: اولویت بندی ابعاد تاثیرگذار عامل فرهنگی

مسئولیت های مشترک، مهمترین مولفه های مؤثر تعامل پذیری بین اعضاء زنجیره تأمین اهمیت ها و اولویت ها را کسب نمودند. تولید پارچه گردباف کارخانجات گردباف را تشکیل می دهند.

پی نوشت

۱- گروه طراحی لباس، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد

۲- گروه مهندسی نساجی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

منبع در دفتر ماهنامه موجود است.

در معیار تعامل پذیری مفهومی بعد درک متقابل بین سازمان ها، در معیار تعامل پذیری فرآیندی بعد همسو بودن اهداف استراتژیک، در معیار تعامل پذیری شبکه همکاری بعد سیستم انتخاب شرکا، در معیار تعامل پذیری فرهنگی بعد تفاوت های فرهنگی و در معیار تعامل پذیری سیستم اطلاعاتی و ارتباطی بعد امنیتی ارتباطات الکترونیکی بیشترین